

EGY ORSZÁGOS RENDEZVÉNY ANATÓMIÁJA A kiskunhalasi Tanács csak vendég a saját városában?

Az újságírói hivatás alapja a kíváncsiság. Ezt a kíváncsiságot keltette fel bennem az a híradás, mely a televízióban a „püspöki kar” oldala című műsorban jelent meg 1990. május közepén. Ez nem kevesebbet közölt, mint „Katolikus Ifjúsági Napok július 23–27-ig Kiskunhalason.”

Előkészületi alkalom a Szent-
atya-látogatásra. Elhelyezés kem-
pingben. Sátrat mindenki hozzon
magával. Részvételi díj: 800 forint
+ 200 Ft a különvonatjegy ára. A
különvonat Budapestről csak Kis-
kunhalasig és vissza. Jelentkezés:
az egyházmegyéknél vagy az Or-
szágos Lelkipásztori Intézetnél
igényelhető jelentkezési lapon.”

Eddig és így a híradás. Megle-
petés volt számomra, mert erről
Halason senki sem tudott (mármint

a hivatalos fórumok!) Bár az „Új
Ember” a „Zászlók” és még né-
hány másvallás egyházi kiadvány
már részleteket is közölt a rendez-
vényről. Miután Kiskunhalason
nem sikerült a témára vonatkozó
megbízható adatokat összeszed-
nem, az Országos Lelkipásztori In-
tézethez és a Váci Egyházmegyei
hatósághoz fordultam felvilágosí-
tásért a Halasi Tükör Megbízásá-
ból.

A kapott válaszokból az derült ki,
hogy tulajdonképpen Halas városa
már kész tények elé van állítva, hi-
szen kétezer darab meghívó gaz-
dára talált.

Blanckenstein Miklós az Orszá-
gos Lelkipásztori Intézet főtitkára
így nyilatkozott: „A Lelkipásztori
Intézetnek semmiféle hivatalos
megbízása nincs a pápalátoga-

tás előkészítésére. Már tavaly tel-
merült az ötlet, hogy az ifjúság kö-
rében valami készséti szakaszt in-
dítsunk el. Ennek első megnyilvánu-
lása lesz a kiskunhalasi találko-
zó, ahol programot hirdetünk meg.
„Arról, hogy miként került a prog-
ramba színhelyként Kiskunhalas.”
Kövesdi László doktor és a város
kulturális vezetése felajánlotta ba-
ráti segítségét. A rendezvény ide-
jére megkapjuk az ÁMK sportcsar-
nokát. A résztvevők elhelyezését a
városon kívül, egy „vadkemping-
ben” kívánjuk megoldani, megle-
hetősen egyszerű körülmények
között. A hadsereg adja a zuha-
nyozókat, az ételmezési vállalatok
a legnagyobb készséggel állnak
rendelkezésre, áttervezve ennek a
rendezvénynek a jelentőségét.

(Folytatás a második oldalon.)

Karambol

Halálos baleset a Keceli úton

Június 14-én este fél 10 körül a lakásomban a lányommal
együtt egy örülni száguldó autó hangjára figyeltünk fel. Óriási
csattanás, majd síri csend. Kileptem az udvarra. A csattanás
irányából széles sávban fehér füst gomolygott. Gyorsan felvet-
tem a tornacipőm. A lányom könyörgött: – anyu ne menj sehova.

Mennem kell, segítenem
kell, csak ez járt az eszemben.
A pulóvert már az úton húztam
magamra, egy percen belül a
baleset helyszínére értem. Két
Lada egymásba gyűrődve. Az
első pillanatban képtelenség
megállapítani, hogy ki merrel
jött. De most nem is ez a fon-
tos. Az úttest közepén egy ba-
juszos embert pillantottam
meg, aki mozdulatlanul feküdt
az úttesten. A motorház teteje
felcsapódva, tenyérnyi széles
sávban vörösen izzottak a ve-
zetékek. A másik kocsiban
mozdulatlan férfi, arcát vér bo-
rította, s a háta mögött gázpa-
lackok. Dermesztő volt a
csend, s ránk borult a sötét-
ség. Félek hogy felrobbannak
a gázpalackok, mentő kellene
de azonnal, talán még tudnak
segíteni.

Telefon az iskolánál vagy a
téglaágyárnál. Egyik sincs közel
– gondoltam magamban.

Kiabálók: – jöjjenek azonnal
segíteni, jöjjen valaki! Kisvár-
tatva elemilampa fénye imbo-

lyog a sötétben, s egy idegen
házaspár is közeledik. Előbb a
fiatalembert tegyük biztonsá-
gos helyre – mondom, mert
éles kanyarban vagyunk, s ha
valaki jön, nem bír megállni.
– Vizesruha kellene mondja
a férfi, mire a szomszéd visz-
szaszaladna, hogy hozzon,
már megoldom. Leveszem a
pulóverem az útmenti vízbe
áztatom. Talán jó – de a sérült
nem reagál. Mégcsak néhány
perc telt el, de végtelenné tű-
nik. Egyre többen leszünk. Ke-
cel és Halas felől autók érke-
nek, megállnak, mindenki se-
gíteni akar. A másik férfit kel-
lene kivenni a kocsiból, de az
ajtó nem nyílik. Feszítőtvasat
hoznak. Nem tudok tovább
várni, egy újonnan érkező
hölgynek mondom, vigyen
azonnal a mentőállomásra. A
szolgálatvezető megírja a me-
netlevelet. Szerencsére van
bent mentőautó, és másodper-
ceken belül indulunk vissza. A
rendőrség előttünk ért oda.
(Folytatás a harmadik oldalon.)

Ősszel nem indul egyházi oktatás Halason

Korábbi számunkban
hírt adtunk arról, hogy a
római katolikus egyház
visszaköveteli egykori in-
gatlanait, köztük a mai ke-
reskedelmi szakiskola és a
Dimitrov téri általános
iskola épületét is. Ebben
az interjúban az egyház
képviselője bejelentette,
hogy már az ősszel meg-
indul az egyházi általános
iskolában a tanítás. Az
előzetes igények szerint
máris betölt a létszám.

Időközben többen kér-
dezték szerkesztőségün-
ket, hogy mennyien irat-
koztak be az egyházi is-
kolába, mert olyan hírek
kaptak lábra, hogy kevés
gyereket írtak be a szü-
lők, s bizonytalan, indul-e
egyházi oktatás.

A kérdéssel dr. Czár
Imrét, a katolikus egyház
halasi, világi elnökét ke-
restem meg.

– Való igaz, hogy a ter-
vezetnél kevesebb gyere-
ket írtak be az indul-
tandó egyházi iskolába. A
terv az volt, hogy őszre
első és második osztályt
indítunk, egyenként 25
fős tanulói létszámmal.
Mivel a jelentkezők
száma ezt az induló lét-
számot nem érte el, no
meg az új oktatási törvény
egyébként is előírja a hit-
tanoktatást, – ezért úgy
határoztunk, hogy ősszel
nem indítunk egyházi
osztályokat. A Dimitrov
téri iskola kiköltözése, s
az épület átadása is bi-
zonytalan. Mindent figye-
lembe véve, az egyházi
általános iskolai oktatás
beindítását egyelőre egy
évvel „elnapoltuk.”

Horváth Róbert

Felderítetlen gyilkosság az Alsóöregszőlőkben?

Rendőrséggel együtt nyomoz a Tükör

Kiss György 1984. december 22-én bekö-
vetkezett rejtélyes halálával kapcsolatosan
további tanúkat hallgattunk meg Laskovics
József főhadnaggyal.

Felkerestük Gáspár Imre alsóöregszőlői
lakost, akiről azt feltételeztük, hogy ő látta
utoljára életben Kisst, illetve tőle vásárol-
hatta azt az egy liter bort, amit a kabátja zse-
bében találtak.

Sajnos Gáspár Imrével már nem beszél-
hettünk, mert két héttel ezelőtt elhunyt, így
ezt a szálát elvesztettük.

Beszéltünk Kádár István alsóöregszőlői
lakossal is, akit B. András azzal vádolt, hogy
közé volt Kiss halálához. Legalábbis az ő
hangját vélte felismerni, amikor a kerítésen
keresztül kihallgatott egy beszélgetést. Ak-
kor Kádár azt állította: pofon ütötte Kisst, aki
ennek következtében meghalt, s azt javasol-
ta, rejtse el a hullát B. András háza végénél
– mondta B. András.

Kádár István élénken emlékezett az eset-
re, annál is inkább, mert olvasta riportunkat.

Felháborítónak és rágalomnak minősítette
B. András vádját, és azt mondta bírósági
úton fog elégtételt venni a becsületén esett
sérelemért. Ezt már csak azért is meg kell
tennie, mert emiatt máris szóváltásba keve-
redett szomszédjával, aki őt gyilkosnak ne-
vezte.

Kérdésünkre elmondta, hogy ismerte
ugyan a megboldogultat, de csak köszönő vi-
szonyban voltak. Kiss halála időpontjában
nem találkoztak. Vele haragos viszonyban
nem volt, nem is lehetett – mondta Kádár.

Ezután felkerestük dr. Dukai Zita körzeti
orvost, aki a rendőrségi helyszíni szemlén
ügyeletes orvosként volt jelen.

Tőle azt kérdeztük, hogy emlékezete sze-
rint mi volt a halál oka, illetve elképzelhető-
nek tartja-e, hogy Kiss egy pofontól halt
meg?

– Mielőtt válaszolnék, hadd mondjam meg,
– felelte a doktornő – fel vagyok háborodva
az ügyön. Tudniillik, hogy mer valaki öt évi
hallgatás után ilyen váddal előhozakodni.
Mindenképpen felelőtlenségnek tartom és
nem hiszem el, hogy öt évig nem volt módja
ezt a rendőrség tudomására hozni.

Az esetre pedig jól emlékszem, már csak
azért is, mert összefagyva értünk haza a
helyszíni szemléről. Az akkori szakvélemé-
nyemet csak megerősíteni tudom: a halál
oka egyértelműen kihülés volt. A hullát levet-
kőztettük, alaposan átvizsgáltam, de semmi-
lyen nyomát nem tapasztaltam erőszakos-
ságnak. Ettől függetlenül Kiss kaphatott po-
font valakitől, de nem attól halt meg, abban
biztos vagyok.

Megkérdeztük dr. Lekrinszki Ferencet az
Ügyészség vezetőjét: – akire B. András
ugyancsak hivatkozott – kapott-e bejelentést
Kiss halálával kapcsolatban.

– Semmiféle hivatalos bejelentést nem
kaptam. Azt nem állítom hogy B. András ezt
sehol sem említette, mert említhette, de az
ügyészséget nem kereste meg ez ügyben –
mondta a vezető ügyész.

A rendőrség is kapott 1987-ben egy névte-
len levelet, de a levél olyan információkat tar-
talmazott, amit a rendőrségi vizsgálat eleve
kizárt, s a megismételt eljárás is a korábbi
eredményt hozta.

(A befejező rész következik.)

F. L.

Gyógyuló egészségügy?

Reformokat tervez a kórház

Kis túlzással – legalábbis
azt hiszem – nyugodtan állít-
hatom, hogy az egészségügy
mint szervezet, s mint rend-
szer úgy rossz, ahogy van. La-
punkban többször is, konkrétan
is foglalkoztunk már ezzel
a témával, de nem jutottunk a
dolgok gyökeréig, legfeljebb a
változtatás igényének megfo-
galmazásáig. Most, a rend-
szerváltás kellős közepén is-
mét szóba hoztam a témát dr.
Kövecz Gyula igazgató főor-
vosnak, azzal a kérdéssel: va-
jon a rendszerváltásnak siker-
rül-e meghódítania az egész-
ségügyet, vagy kikerül mint
török az erős végyárrak.

– Tartósan nyilván nem le-
het ellenállni, de főleg az is
lenne, – válaszolta az igazgató
– mert az egészségügyi szer-
vezet valóban rossz. Nem ké-
pes megfelelni már a mai, de
méginkább a holnap követel-
ményeinek. Tehát a probléma
előttünk is ismert, régóta dol-
gozunk a megoldáson csak
nem vertük nagy dobra.

– Tegyük most kivételt.
Hallhatunk valamit a tervezett
változtatásokról?
– Természetesen, annál is
inkább, mivel közügyről van
szó. A mi felfogásunk szerint a
gyökeres változtatás az
egészségügy három területén
indokolt. Mindenek előtt az
alapellátásban, de a fekvőbe-
teg ellátásban is, s mint az
előző kettő következménye-

ként felfogható személyi felté-
telekben és finanszírozásban
kérdésekben is. A tervezett
változtatásokat a következő
évben fogjuk bevezetni.

– Ezek általánosságok. Min-
ket a részletek érdekelnek.

– Teljes részletességgel
még nincs minden kimunkál-
va. De példákat említhetek.
Ami az alapellátást illeti: levá-
lasztjuk a körzeti orvosi háló-
zatot a kórházról. Megszüntet-
jük a körzeteket és bevezetjük
a szabad orvosválasztást. Az
orvosok fizetésüket az ellátott
betegek után kapják. Ezzel
majd az emberek döntenek el,
melyik orvosra van szükségük,
melyikre nem. Továbbá meg-
pályáztuk a szovjet katonai
kórház rendszerünkbe való
beépítését. (Természetesen
térítésmentesen.)

Itt kívánjuk megvalósítani
az egészségügyi és szociális
fektetést. Ez azt jelenti, hogy a
rászorulóknak igénybe vehetné-
nek egy minimális ellátást,
ami: ápolói felügyeletet, ellá-
tást, esetleg körzeti orvosi ke-
zelést jelent. Ez egy jól bevált
módszer nyugaton a kórházak
tehermentesítésére, a költ-
ségmegtakarításra. A szolgál-
tatást a társadalombiztosítás
finanszírozza.

A fekvőbeteg ellátást ille-
tően pedig: a kórházi osztá-
lyok önfinanszírozóvá vál-
nak. Az egyes betegek vagy
(Folytatás a második oldalon.)

KIOSZ helyett Ipartestület

Ipartestületté alakul a KI-
OSZ kiskunhalasi szerveze-
te. Erről a – nemrég megtar-
tott – küldöttgyűlés döntött.

– Tulajdonképpen nem me-
rőben új név felvételéről van
szó, hanem a régi „vissza-
igényléséről” – mondja
Gyöngyi Lászlóné, helyi KI-
OSZ-elnök. – Ugyanis 1945.
előtt is az „ipartestület” látta
el a kisiparosok érdekvédel-
mét, érdekképviseletét, s fel-
tehetően eredményesebben,
mint ahogy ezt a KIOSZ tette
– bő négy évtizeden át. Hogy
az iparosok mit várnak az új
szervezeti formától? Elsősor-
ban nagyobb önállóságot.
Szűnjön meg a mindent meg-
rontó alá-fölé rendeltség. A
testület hatáskörén képviselje
a tagságot a kormánnyal foly-
tatott tárgyalásokon. Járjon
közben a felsőbb szervekkel
a vállalkozások támogatása,
az adóterhek csökkentése
stb. ügyében. Kezessék meg,
hogy az 540 milliós KIOSZ-
vagyonból (ami remélhetőleg
felosztásra kerül) mindegyik
kis szervezet – így a miénk is
– részesüljön. Illetve kapjuk
vissza azt a pénzt (annak egy
részét), amit évek során a
„nagykalapba” betettünk. Ez
elengedhetetlen az új intéz-
ményrendszer kiépítéséhez,
működtetéséhez. Végül, de
nem utolsósorban: az ipartes-
tület (a mainál sokkal jobban)
fogja össze a kisiparosságot.
A szervezethez tartozás (a
tagság) egyformán legyen
rang és érdem is – mondta
befejezésül Gyöngyi László-
né.

K. P.

EGY ORSZÁGOS RENDEZVÉNY ANATÓMIÁJA

(Folytatás az első oldalról.)

A rendezvény költségei igen magasak. Hárommillió költségvetésben gondolkodunk, aminek gyakorlatilag semmiféle finanszírozási alapja nincs. A részvételi díj 800 forint, ami magában foglalja a napi háromszori étkezést és a helyi kőolajbuszok használatát. Ezért szponzorokat keresünk. Adományokat igyekszünk „koldolni” itthon is és külföldön. Magunk is kisebb gazdasági vállalkozásokba kezdünk: polók, jelvények, kiadványok készítésével. Ezek hasznából kívánjuk ingyen vendégül látni a határon túlról érkező vendégeinket. Reméljük, hogy az Úrsten megsegít és „nullszaldósan” zárhatjuk a vállalkozást.” A Katolikus Ifjúsági Mozgalomnak, mely végül is gazdája ennek a rendezvénynek, 1990-es évi tervezett akciónak egyik legjelentősebb vállalkozása a Kiskunhalason tervezett nyári ifjúsági tábor.

Az Országos Leiképzési Intézet ügyintézője dr. Jordán Kamill levélben is leírt tájékoztatójából idézek: „a vendégek elhelyezése a Csipke Szállóban és az Olajbányász Munkásszálláson foglalunk helyet. Étkeztetést a Bácsúti Vállalat, a helyi fűszert, tejipar, sütőipar vállalta. Az orvosi ellátást a kórházzal együttmű-

ködvé kívánjuk megoldani. A magyar püspöki karon kívül Lustiger párizsi érsek, Rocco Buttilone lichtensteini professzor, prof. Wilkanowicz Dankó kalocsai érsek, Marosi váci püspök, Gyulay püspök vesznek részt a rendezvényen naponta bemutatandó szentmisék koncelebrálásán. Naponta lesznek rendezvények, filmvetítések, a táborban színpadi előadások. A különvont 1200 résztvevőt hoz. A többiek: a környező országokból és az ország különböző részeiből a rendes vonatjáratokkal és gépkocsikkal érkeznek majd. A gépkocsikat a tábor közelében és az erdőben fogjuk elhelyezni, a helyi hatóságok által kijelölt helyen. A tábor és a város között külön autóbuszok fogják a résztvevőket szállítani. Ez a találkozó elsősorban a mi érdekünk, de sikere közvetve Kiskunhalas lelkes patriótáinak törekvéseivel is megegyezik.”

Ezek a tények. Ezzel szemben a Városi Tanács VB. ülésen felvett hangszalag tanúsítása szerint a városvezetés keveset tudott erről. A június 13-án összejött megbeszélésen, melyen a várost Somogyi Antal mb. tanácselnök és dr. Kastyák János városi rendőrkapitány képviselte a kész programokról kézbeadott, napra, órára készített műsorról esett szó.

Az Országos Leiképzési Intézet főtitkára kiemelte, hogy saját „R” gárdával kívánják a rendet fenntartani. A Máltai Szeretetszolgálat helikoptere települ le erre az időre Kiskunhalasra. Saját világitási, hangosító berendezéseit, konténer színpadát hozza magával. A filmszínház előtti téren kívánják az ünnepélyes istentiszteleteket bemutatni, s a záró nap előtti estén a vadkempingben táncfesztivált rendeznek.

Kik fogják koordinálni a város részéről ezt a vállalkozást? Ki, milyen minőségben gondoskodik a magasrangú vendégek fogadásáról? Ez egyáltalán nem lett tisztázva. Az sem, hogy van-e szerepe, és milyen a Városi Tanácsnak? Milyen anyagi alapja, és honnan lesz erre a célra? Nemes cél, jó érdek, de a pénz sem utolsó e kérdésben, s a város nem szívesen kezeli felkészületlenségével és nem takarozhat a tájékoztatás hiányával. Ez a rendezvény messze túl lépi a falak közé szorítható nagyságrendet és annak szervezési kapacitását.

Nagyon nem szeretnénk, hogy újraélő katolikus életünk halasi rendezvényén csak vendégek legyenek, saját városunkban. A vendéglátók tekintélyes listát nekünk kell betöltenünk. Az idő kevés a feladat sok. Akkor hát igyekezzünk!

Harmos Jenő

Kinyitották a kulcsos-házat

Kiskunhalas és Pirtó között, a Patkó-tó közvetlen szomszédságában június 11-én megnyitották a kulcsos házat.

Azért kulcsos ház, mert a ház kulcsát a gondnoktól kell átvenni a szállásdíj befizetésekor.

A kulcsos ház gondnoka Dósa István, aki a kiskunhalasi ÁMK-ban (Kossuth u. 23. telefon: 21-744) munkaidőben bármikor megtalálható, vagy részére levélben, táviratilag megrendelés küldhető.

Megkérdeztem Dósa Istvánt – mi volt korábban az épület, s hogy lett az épületből vendégház?

– Egy tanyai általános iskola volt. Déli homlokzatán még most is látható a koronás magyar címer nyoma. Mivel egyre nagyobb volt az igény az ifjúság részéről az olcsó szálláshelyekre, ezért áldozott az Úttörő Szövetség hatszáz ezer forintot erre az elhanyagolt és teljesen leromlott épületre. Új tetőszerkezetet, új padozatot kellett készíteni és a falakat is építeni.

– Kik jöhetnek ide szállásért?

– Általában az iskolák, turistacsoportok, kerékpáros túrázók, sportolók, akik levélben vagy táviratilag előre lefoglalják a szállást.

– Mennyit kell fizetni a szállásért és hány személyes a ház?

– Mindössze 40 forintot kell fizetni éjszakánként. Ezért az összegért rendelkezésükre áll a fürdési, főzési lehetőség teljes konyhafelszereléssel. Három hálóteremben, termekben 10 ágy van elhelyezve, de még 6 pótágyat is fel tudunk állítani, ha szükséges.

A házhoz tartozik még egy 1200 négyszögletes gyönyörű park. A parkban ideális sportolási lehetőségre találnak a vendégek.

A kulcsos-ház parkjában edzést tartanak a sportoló ifik.
Kép-szöveg: Lévy Kálmán

kol nekem nyolc forintot.

– Még csak annyit, – mentegetőzik halkan, – hogy összetévesztettem a drágább csoki mázassal. (Egyébként ez volt az – a szerző.)

– Jó lenne, ha a sütemények mellé kiírnák az árakat. Egyetlen árúnál sincs kint az árécúla. Így talán nem kevernék össze az árakat – adom a jó tanácsot búcsúzóul.

Valahogy köszönetféléit vagy elnézést vártam volna zárszóul. Felszolgálónknak azonban felocsúdvá pillanatnyi kellemetlen helyzetéből, magabiztosan, enyhe gúnnyal hangjában vágja oda:

– Erre a kis időre már igazán felesleges!

Tudom, hogy a cukrászda hamarosan bezár. Ilyen magatartással azonban ez a kis idő is irratóatosan hosszú lehet!

Horváth Róbert

Nálatok, vannak-e állatok?

„Fő a nyugalom!” – mondogatjuk gyakran egymásnak. E korántsem mai keletű intelemnek talán még soha nem volt olyan aktualitása, mint a mai „szívinfarktusos” világunkban. Az emberek – ki így, ki úgy – többnyire hajlandóak is áldozni lelkük békéjéért, persze gyakran eredménytelennek bizonyulnak fáradozásaik. Hiába tehát az elhatározás, ha a külső tényezők – úgymond – nem jönnek össze.

Az egyik ismerősöm például – megunva a nagyváros zaját, az örökös sürgést-forgást – azért költözött Kiskunhalasra, hogy nyugalmat találjon. Gondolta, ez a „csendes” alföldi kisváros jó hatással lesz bomladozó idegrendszerére. Annak rendje és módja szerint, a Kertvárosban telket vásárolt, s felépítette rá életé „főművét”, a családiházát. Belelőve minden megtakarított pénzét, s megtoldva azt löbbszázszáz OTP-hitelrel.

– Sajnos „bakot” lőttem, már ami a Halasra költözésem, az áhitott békességet illeti – mondja egykedvűen. – Attól kezdve, hogy birtokba vettem az új házat, pokollá vált az életem. A szomszédom jóvoltából szembe találtam magam egy falca sorfással. Közvetlen a konyhám falát mellett rőfögték, virscoldtak, bűdösítettek. Nem beszélve a millió légyről, no meg, hogy a telems mennyiségű trágya az én kertemet áztatta. Tehát az imént említett külső körülmények miatt, „szobafogságra” ítélttem. És ez így ment években át. Majd egyszer csak gondolt egyet a szomszéd, s felszámolta a disznófarmot. Fellelegsztem, de örömmel nem tartott soká, mert jöttek a csirkék százával, kéthavonkénti váltással. Most a trágya helyett a csirketől üli meg a kertemet, az udvart. Ráragad a veteményre, a gyümölcsre, mindenhova. Az nekem már csak álom marad, hogy a fáról szemezzessék gyümölcsöt, vagy bámit. És, hogy a lakáson belül se legyen nyugtorn, arról a szomszéd kutyák „gondoskodnak”. Pár méterre az ablakomtól „koncerteznek” felváltva, a nap 24 órájából huszt. Próbálnék csak ágálni, nyavalyogni, hogy engem ezek a dolgok idegesítenek. Olaj lenne a tűzre. Mit képzél ön, ebben a nehéz gazdasági helyzetben valamilyen még kell élni – mondanák. Meg ha ennyire finnyás vagyok, adjam el a házat és menjek máshova. Vagy mutassak olyan tanácsrendelést, ami a kutyatartást tiltja, esetleg szabályozza. Azt mondják, hogy mostmár jogállamban élünk. De hát akkor hol vannak (lesznek-e) azok a páragrafusok, amelyek (netán) az embert helyezik előtérbe, az állatokkal szemben?

Kovács Pál

Álláspontunk iskolaügyben

Becsületes gyerekeket nemcsak vallásérkölcsei alapján lehet nevelni! Ez a véleménye azoknak a szülőknek, akik egyre nagyobb számban emelik fel szavukat a hitoktatás tantervi beillesztése ellen.

Úgy érezzük, hogy az egyik ideológiai monopóliumot másik ideológiai monopóliummal kívánja felváltani a kulturális kormányzat!

Türelem és megértést nemcsak a vallásos emberekkel szemben kötelessége az államnak biztosítani. A francia felvilágosodás óta a szabadelvű oktatás, a nevelés elterjedt az egész világon. Az elmúlt hónapokban oly sok hivatkozást megért USA alkotmány is következetesen az iskolán kívüli helyezi a hitoktatást, a vallásos nevelést, a vallásnépszerűsítést.

Az iskolai tananyag zsúfolta, az oktatási intézményeink anyagi ellátottsága rossz, ennek ellenére fakultációban óradíjért vallásoktatásra kötelezik iskoláinkat és azt kívánják, hogy a vallásoktató a nevelőtestület tagja legyen – miközben ő nem az iskola alkalmazottja, szakmai munkájáért nem az iskola felelős! A gyerekek között természetesen kialakult baráti, osztály és rokonszenvi kapcsolatokat mesterségesen megbontják, felekezeti alapon a megosztás lehetőségét hozzák vissza egy letűnt korból.

Politikamentes állami iskolát hirdetünk!

Elfogadjuk az egyházi iskolák létesítését, felismerjük az igényt az egyháznak tartandó

hitoktatásra, de tiltakozunk a hitoktatás bevezetése ellen az állami iskolákban.

Megalapozatlannak és elhamarkodottnak tartjuk az intézkedést több szempontból is.

Az iskola alapvető feladata az oktatás. Oktatni pedig a tudományosan bizonyított elveket lehet, de bizonyítatlan, csupán hitre alapozott állításokat tudományos tárgyként oktatni képtelenség. Ugyanakkor az iskolának nyitottá kellene válnia olyan tantárgyak előtt, mint az erkölcsstan, ill. a vallástörténet. Ez utóbbi esetben nem vagyunk önellenmondásban, hiszen a vallástörténet a hitről való felfogások története, amely tudományosan meg-alapozott.

Erősen megkérdőjelezhető a bevezetés módja is, hiszen tudományunk szerint a miniszter és egyes egyházi vezetők különalkujáról van szó, amely nélkülöz mindenféle társadalmi konszenzust s így ellentmond a demokratikus játékszabályoknak is.

Ne terjesszük ki politikai csatározásainkat az iskolára. Ha igaz az a megállapítás, hogy felemelkedésünk és európaiságunk letéteményese az iskola, akkor ott nyugodt kiegyensúlyozott és hosszútávú tervezésre kell berendezkednünk. Még rá gondolni is rossz, hogy a politika forgandóságából adódóan az iskola egyszer ide, máskor oda igazodik, ezt a tudathasadásos állapotot úgy véljük senki sem akarhatja.

Szocialista Párt
Kiskunhalasi Szervezete

Tizenegy dühös ember.

A Dohánybevaltó Üzem tizenegy dolgozója olyan értesítést kapott az üzem vezetőjétől, amelyben szólnok munkára vezényelte őket.

Hiába a sok kedvezmény, a tizenöt százalékos bérpótlék, s hogy az itteni üzemből nincs most munka: a dolgozók azt mondták, hogy nem mennek, inkább felmondanak.

Ha felmondanak – mondta nekik Tallér Lajos üzemvezető – akkor ő ragaszkodni fog a felmondási idő letöltéséhez (természetesen Szolnokon), s ha azt valaki megtagadja, fegyelmivel elbocsátja.

A tizenegy dolgozó nevében Bakics Józsefnek a Tükörhöz fordult, tőlünk remélve a segítséget. Meghallgattam indokait és hiszem, hogy igazuk van. Tudniillik azért nem tudják vállalni a vidéki munkát, mert családok anyák, s nincs kire hagyni a gyereket, az idős szülőt. A férfiak esetében a háztáji nem engedi ezt, mert az állatokat etetni kell. Így hát nem tehetnek mást, s most nem tudják mi lesz.

Darányi Benőné szakszervezeti titkár sem tudja mitévő

legyen: – Itt mindenkinek igaza van – mondta – az érdekképviselőre kispont vagyok én.

Megkérdeztem Kocsis Istvánt a munkaközvetítő vezetőjét, mit tanácsol?

– Azt javaslom, hogy mielőbb vonják vissza a felmondásukat. Ha a munkaszerződésben nincs kikötve a vidéki munkavállalás kötelezettsége, akkor hatalommal ez nem rendelhető el.

A dolgozók belátják, hogy az üzem nem tud jelenleg munkát adni, s hajlandók a munka beindulásáig fizetés nélküli szabadságra menni.

Tallér Lajos másnap felkérését és azt nyilatkozta, hogy nem fog fegyelmet adni senkinek, illetve a felmondás visszavonását tudomásul veszi. Viszont továbbra is arra kéri a dolgozókat, menjenek el Szolnokra.

Így hát patt-helyzet alakult ki. Hogy ki fogja beadni a másik félnek a mattot, nem tudom. Mindenesetre továbbra is az ügyön tartjuk a szemünket.

–i–s

Tizenegyből kilenc.

Fotó: Ferincz

Gyógyuló egészségügy?

(Folytatás az első oldalról.)
betegségcsoportok gyógyítási költségei megnyugtató pontossággal kiszámíthatók. Ennek ismeretében tudjuk hogy mi, miibe kerül. Az osztályok abban lesznek érdekelték, s az ott dolgozó emberek is, hogy a legkevesebb ráfordítással, a leghatékonyabban gyógyítsanak. A diagnosztikai osztályok felé mint megrendelő jelennek meg a terápiát végzők. Ezzel a rendszerrel megszűnik a rendelőintézet is, tudniillik az osztályok fogják elvégezni az ambuláns feladatokat. Természetesen ehhez szükséges egy jól működő árrendszer, szigorú társadalom-

biztosítási ellenőrzés, a kórházat felügyelő polgárok tanácsa és legfőképpen szabad mozgáster.

Végezetül pedig – holott ez a legfontosabb – egyértelműen ki fog derülni, hogy a kórház van a betegért, s mindenki az ő javát szolgálja. Nem lesz a kikényszerített hálapénzre, mert minden tevékenységnek szabott ára lesz, amit a társadalombiztosítás fizet. Az állampolgárok azt az intézményt veszik majd igénybe, amelyikben bíznak, s ezáltal ők minősítik az intézet munkáját azzal, hogy igénybeveszik vagy sem.

Földi Lajos

Belvárosi cuki ciki

A múlt héten kedden délután bementünk a nagycukrászdába. Isler koszorút rendeltünk. Négy darabot. Kértem az enyhén molett fiatal felszolgálónót, csomagolja be, mert haza szeretnénk vinni.

Átdadtunk egy 100 Ft-ost, amiből visszakaptunk 52 Ft-ot. Mivel néhány napon belül már kétszer vettünk itt ugyanilyen sütit, megkérdeztük, hogy mennyi az ára.

– 12 Ft darabja – így a magabiztos válasz.

– Amikor szombaton vettük ugyanezt 10 Ft-ba került – így mi. – Mindig ennyi volt az ára – szölt a mostmár bizonytalanodó felelet, az arcon enyhe pirral.

– Netán felment az ára? – emígyen megint mi.

– Nem, de ahány szállítmány, annyi ár – szölt ő, most már enyhén lángoló arccal.

– Akkor kérjük, mutassa meg ennek a szállítmánynak az árát.

Pirosuló fejjel eltűnik a felszolgáló a hátsó ajtóban, kollegájával még összesűgva.

Kínosan teltek a percek, mire újra megjelent, s közli, hogy elnézést kér, az ár valóban darabonként 10 forint. Azzal leszur-

Négyest kaptam a masszöztől

Még soha nem voltam masszöztől. Ha az embernek pihe-nést javasolnak, ezt is megpróbálhatja – gondoltam – amikor elindultam a strand bejárata felé. A masszözt keresem – néztem szét tétován. Egy magas, jóalakú barna lány jön felém. Mosolyog, fehér fogsora jól ékesíti barnára sült arcát. Ő lenne a

– Ahogy akarja, nekem mindegy. A németek általában meztelenül fekszenek fel. (A nem mindig ékes hátsó fertályra ügyis törölköző kerül)

Nekivetkőzöm, felhasalok. Valamilyen hideg kenőcsöt ken a hátamra. Rövid idő múlva új érzések kerítenek hatalmukba: a testem szinte beleolvad a

sej? Férfiak, nők?

– Vegyes. Ilyenkor nyáron több a külföldi, főleg a németek. – Kiket szeret jobban masszöztörölni?

– A nőket, velük kevesebb a munka. Képzeld el egy nagydarab, kövér férfit. Hogy mit kell azon dolgozni!

– Milyen életkorúak veszik igénybe ezt a szolgáltatást?

– Inkább 35-től felfelé.

Közben végez a hátammal, következnek a váll, a kéz, a comb. A hasat nem csinálja, mivel ahhoz a páciensnek orvosi papírt kell hozni, hogy mentes a belső nyavalyáktól.

Csilla most menyasszony, ősszel lesz az esküvője. A kevés szabadidejében reflexológiát tanul, képzí magát. Hiszen most még csak az alapokon van. A középfok a gyógymasször, felsőfok a gyűző.

– Mindenképpen tovább szeretnék lépni – mondja miközben a kezemnél tart.

– Álma? Vágya?

– Szeretnék maszek lenni, persze az még odébb van.

Az utolsó fázis a lábam következik. Ernyedten fekszem. Csak a magnó surrogása figyelmeztet, a riportot be kell fejezni.

– Szakszemmel nézve én milyen alany vagyok? – kérdezem, bár tudom és mondom is hogy a hátal magasságomhoz a szűken mért 80 kiló nem egy ideális alkat.

– Ez azért nem rossz, ha osztályozni lehetne, olyan négyes – mondja nevetve.

– A tízes skálán? – kérdezem elszontyolodva.

– Nem, csak az ötös számolom.

kép-szöveg: Ferincz János

masször? Bennem a régi filmek bajszos, vállas, masszöröző emberei élnek, akik úgy megkapják az embert, mint hentes a féldisznót.

– Regényi Csilla vagyok, a masször – mondja, az utolsó szót megnyomva, értésemre adva ezzel, hogy a nő masszöröző nem masször, hanem masszözt.

Elindulunk a masszöröző szoba felé. Az ajtó felett egy vöröskereszt és felirat: elsősegélyhely. Szentseges ég, hova megyünk? – kétségbeesésemet látván megnyugtató: – Ez ideiglenes hely, az átépítés miatt szorultam ide. Benyitunk. Kicsi helyiség, közepén egy asztal fehér lepedővel leterítve. Csak egy lámpa hiányzik, hogy műtőnek nézzem. Megborzongok, rossz emlékek ébrednek bennem.

– Tessék! – mutat az asztalra Csilla.

– Hogyan? – kérdezem fél-szeget. – Aztán fűdónadrágban, gatyában vagy pucérán?

masször kezeibe. Fürge ujjak szaladnak a hátamon, megmozgatják minden porcikámat. Feszültségem leenged, bágyadt vagyok, lazulok. Élvezem az ujjak szakszerű játékát. Néha, mintha a bőröm alá hatolna, a csontjaimig. Közben magyaráz.

– A kezem és a bőr között kontaktust kell teremteni – talán ez a leglényegesebb.

– Hogyan került erre a pályára?

– A kórházba mentem dolgozni. Egy barátom biztatására kezdtem gyakorolni. Eredetileg gyógytornász szerettem volna lenni.

– Ezek szerint a gyógytornász álmát feladta?

– Igen. Ez jobb, nem olyan zsúfolt, több idő jut egy emberre.

– Csak itt a strandon csinálja?

– Egyelőre itt, mivel nincs sok időm, levelezőn végzem a gimnáziumot, most fejeztem be a harmadikat, megastán kézilabdázom. Az heti háromszori edzés.

– Általában miélek a páciens-

Iszonyú e mondat hatása. Az ajtóroncs végre a földre hull. Barabás Jóska óvatosan a légpárnás ágyra helyezük a mentőben. A doktornő beköti az infúziót. Vele megyek Jóska – mondom neki biztatóan.

A doktornő az infúziós tűt fogja a karján, a mentőápoló a homlokán lévő nyílt seb vérzését csillapítja, én a kezét fogva nyugtatgatom.

Az ambulancia előtt már fogja a karján, a mentőápoló a homlokán lévő nyílt seb vérzését csillapítja, én a kezét fogva nyugtatgatom.

Jóskáról minden ruhadarabot ollóval vágnak le. Tóth doktor a vércsoportot vizsgálja, Szikora doktornő röntgenfelvételeket kér. Fél maréknyi üvegszilánkot szednek ki a testéből. Közben ő szüntelenül kérdez: mi történt, ki volt a hibás?

Mi van a másik gépkocsivezetővel?

Nem mondhatjuk meg, de

akkor mi már tudjuk, hogy Gubik József, 23 éves fiatalember, keceli lakos pár perccel ezelőtt életét veszítette. Jóska fáj mindene. Érzéstelenítőket kap. Összevarrják a homlokán a sebet, ficamát Tóth doktor helyre teszi. Combja, térdkalácsa, lábujja eltört. Térdét átfűrik. Húzatni kell, pár nap múlva lesz a műtét. Súlyos, de nem életveszélyes a sérülés. Fél kettő, mire az osztályon ágyba kerül. Még egy kicsit maradunk mellette, s lassan elalszik. Fél három mire hazaérek, és bezuhanok a foteiba.

A lányom felébred. – Anyu mi történt – Baleset volt, – felelem, aludj, aludj.

Hajdók Zsóka

Időközben megtudtuk a baleset körülményeit. Ezek szerint Gubik József UC 10–23 frsz. Lada gépkocsijával olyan nagy sebességgel érkezett Kecel felől, hogy a kanyarban kisodródott és belerohant a KP 54–66 frsz. Lada gépkocsiba, amelyet Barabás József kiskunhalasi lakos vezetett.

A baleset tisztázása jelenleg is folyik.

Vége a vergődésnek

A világbajnokság izgalmai között szép csendben véget ért a labdarúgó bajnokság az NB III-ban. A Kiskunhalasi AC ahogy mondani szokás, „tök utolsóként” zárta a bajnokságot. Az őszi 7 pont mellé tavasszal egy győzelemmel és két döntetlennel öt pontot gyűjtött, így a 12 ponttal – az utolsó előttől 17 ponttal lemaradva – végzett az utolsó helyen.

A befejező aktus a záró értekezlet és vacsora volt, ahol leköszönt az edző, s a szakosztályvezető.

A gyászosra sikeredett bajnokságról kértem rövid értékelést a legilletékesebbektől.

Mészáros Tibor edző: A bajnokságot egy évvel ezelőtt azzal a szándékkal kezdtük, hogy néhány erősítéssel kiharcoljuk a bentmaradást az NB III-ban. Az őszi gyászos szereplés után már világos volt, hogy vesszőfutás vár ránk. A lemondott szakosztályvezetés helyébe lépő új hamarosan útilaput kötött a pénzért idehozott „profik” játékosok talpa alá. A kitűzött cél a tisztes helytállás lett. Megpróbáltunk az ifiből felhozni, s a helyi katonaságból néhány játékost. A játékosok hozzáállásán érződött, hogy az elvárás a szolid vereség. Ezzel nem lehet motiválni embereket. Az edzésre csak elvélve jártak. Vasárnaponként úgy mentem ki a mérkőzésre, hogy nem tudtam, ki tudunk-e egyáltalán állni. Igaz, nem szenvedtünk megalázó vereséget, de a tavaszi öt pont édes kevés. Az én szerződéselem lejárt, s nem óhajtom meghosszabbítani. Annnyira elegendem van a fociból, hogy egyelőre nem kívánok a sportban tevékenykedni.

Dr. Zs. Szóke Zoltán szakosztály elnök: A gyatra őszi szereplés után gyökeresen változtattunk. Tudtuk, a pénzért idehozott játékosok helyébe lépő helyiek csak a tisztes helytállásra képesek. Ezt hozták is. Hogy ez erre volt elég? Sajnos. A jövőben amatőr alapokra kívánjuk helyezni a KAC további működését.

A leköszönt szakosztályvezető, Rádi Zoltán utódját még keressük. Az edző már megvan, Tóth János személyében, aki Budapestről tér vissza. Korábban, az ifiknél eredményesen ténykedett. Őt szinte közkívánatra kértük fel az edzői posztra. A csapat július 9-én kezd meg a felkészülést a megyei bajnokságra. A célkitűzés: útdíj, halasi fiatalokból álló csapat kialakítása. Ha megfelelő lesz az alapozás, a hozzáállás, szó lehet testvér városunk Kanizsa csapatával, a Polisjével egy közös edzőtáborozásról, itthon és kint. Alapvető elvárás az új edző felé, hogy csak azok a játékosok szerepeljenek, akik rendszeresen járnak edzésre is.

Ami pedig a múltat illeti: ahogy mondani szokás, felejtsük el. Mindenkinél ez a legjobb.

Horváth Róbert

Száz köbcentis hány lóerős?

Három-, négy-, öt- és hatlós motorosok, akik a tizenöt motoros, aki nevezett, szakmailag magas szintű nézősereg előtt mutathatta be többek között, hogyan kell duplanyolcast fordulni. Az igazi férfias feladatot, bravúrt azonban a tájékozódási túraverseny jelentette. Megtenni negyven kilométernyi távolságot ismeretlen terepen, a térképen bejelölt útvonalra támaszkodva. Ráadásul a kötött menetidőt tartani kellett, az ellenőrző állomásokon külön feladatot oldottak meg. Záróképként nagy show volt a motoros felvonulás a városban. Nem hagyta ki senki, még a holtfáradt versenyzők sem. Majd száz motorkerékpár, fantasztikus látvány volt! Lenyűgözte a közönséget.

Sok munkával járt a találkozó szervezése, lebonyolítása?

Rengeteget dolgoztunk, de megérté – mondta büszkén Pető Sándor a rendezvény szervezője.

szöveg: Vass Katalin
fotó: Ferincz János

Hat gyerek meg a kutya

Kutya szerencséje van Kleónak, mert tulajdonképpen ő egy kivet kutya. Nem kellett már a gazdájának, ezért hát túladdak rajta. Kleóna érzékeny „műsért” épített a szervezet, s kutyahűsége mindannyiszor viszaparancsolta, de a bezárt kaput keserves nyújtása sem nyitotta meg. Nem úgy a Dénes Marcell utcai gyerekek szívé, mert ők nem csak szívükbe, gondjaikba is vették.

Megkérték a gyógyszerész kisasszonyt, Erzsikét, s ő átengedte udvarát Kleónak. Megszervezték etetését, itatását. A költségek és az örökök között. Időközben Erzsike is megkedvelte Kleót olyannyira, hogy nyaralni vitte édesanyjához Dorozsmára.

Andinak, Petinek, Hédinek, Mariannak, Szendrának és Gabinak Kleóna a központ.

Halálos baleset a Keceli úton

(Folytatás az első oldalról.)

kirakják a bolyákat, zárják a helyszínt. A mentős a fiatal-emert látja el. Az 1500-ös Lada ajtaja még mindig nem nyílik. A bentlévő fiatalember végre magához tér és megszólal:

– Mi történt?

A hang ismerős számomra, s rádöbbenek, hogy ő Barabás József, személyes ismerősom.

– Várj, légy türelemmel, mindjárt kiszabadítunk. Hol a gyerek, mi történt, – kérdezi ismét.

A kérdés miatt az emberek kutatnak az út mentén, az árokban, nincs-e ott még valaki. De nincs. Az ügyeletes orvos kocsijában megérkezik. A doktornő a sérült fiatalembert vizsgálja. A mentő elrobog velük. Nagyon gyorsan visszaérnek, de az emberek még mindig az autó ajtóval bírkóznak. Már lehetünk vagy harmincan. Barabás Karcsi is megállt, mi történt, segíthetek valamiben?

– Gyere gyorsan, mert a testvéred van a kocsiban,

Egy fa segítségért kiált!

Régi ismerősöm ez a fa. Itt állt sok más társával együtt a mai tizenévesek előtt. Tíz évtizedes, mielőtt a nagy házrombolások megkezdődtek. A betonskatulák nagy építői, a DUTEP építészeti stúdiója erre a szakaszra állította fel betonkeverőtelepét. A mérhetetlen mennyiségű sódertőmeget itt halmozta fel éveken át, majd nem a lombkoronáig beágyazva ezeket a már akkor több éves fákat.

Kosztolányi Dezső írta egyik novellájában: „Egy tudós felfedezte a fák központi idegrendszerét. Ezek a fák beszélnek is. Jeleket adnak. Csak mi nem értjük...”

Ezek a faismerőseim is vészjeleket adtak, segítségért kiáltottak már akkor is! Am az emberek, a városvédők és szepítői, a lakók, akik a közelben laktak, az építők, akik egyre csak halmozták és újra, meg újra pólozták a felhasználókat, nem figyelték fel a sikoltásukra.

Amikor a telep kiürült, az építők a sódertőt eltávolították, már csak halott fák meredeztek mementőként. A kommunális befeljezte az építők nagy művét és a kiszeradtnak ítélt fákat kivágta. Csak egy maradt, mely lassan tört magához, vékonyka zöld gallyakat eresztve jelzéseként, hogy él és élni szeretne.

Most ez az egy fa is újra vésznyelvére került. A KUNEP akarja folytatni a „nagy előd” által megkezdett környezetpusztítást. Nem sódertől akarja elvenni ettől az egy árva fátlól az élett adó levegőt, vizet.

Nem! Most dunai városi kohósalakot szállító pótkocsis autók képeiben jön a fahálál. Sokasodnak a fa tövére ömlesztett, (szakértők szerint sugárzó anyagokat is tartalmazó) vaskohászati melléktermékek kohósalak, mely talán még biztonságban végez az árva pusztulásra ítélt fával, mely az előbbi szándékot tülelte.

Nem értem a fák beszédét! De látom pusztulásuk okát, miként ennek a fának is látom szoruló sorsát...

kép-szöveg: Harnos Jenő

Sportműsor

Atlétika
Június 30. 9.30 óra, városi sportpálya: Kiskun Kupa minősítő verseny (serdülő A. és serdülő B. korúak részvételével).

Szabadidősport
Július 7. 8 óra, városi sportpá-

lya: Bács-Kiskun Kupa (városok közötti Spartakiád megyei döntője atlétika, kézilabda, kispályás labdarúgás, röplabda sportágakban.) 10 óra: kötélhúzó verseny.

Vass Katalin

Rendőrségi hírek

Keresi a Rendőrség azt az elkövetőt, aki:

– Gy. István kiskunhalasi lakos garázs helyiségéből 1990. június 16-án virradóra elloptott 1 db. NSZK gyártmányú szivattyút a hozzá tartozó tartozékokkal, kb. 20 ezer forint értékben.

– Sz. Levente kiskunhalasi lakos MZ-ETZ típusú MV-82-14 forgalmi rendszámú motorkerékpárját 1990. június 16-án 02 óra körüli időben ellopta és azt a Kiskunhalas Felszabadulás parknál vízbe dobta.

– Rácslefedezés módszerével behatolt a SZIGMA Kereskedelmi Vállalat Kiskunhalas Kossuth utcán üzemelő háztartási boltjába 1990. június 16-án virradóra és a boltból 50 ezer forint készpénzt loptott el.

– Kiskunhalas MÁV állomáshoz tartozó delta vágánytól kb. 16 méter hosszú rézkábel loptott el 1990. június 19-re virradóra kb. 2 ezer forint értékben. A rézkábel ellopása miatt nem működtek a jelző berendezések, ezért ezen a vonalon a vasúti közlekedés 1990. június 18-án 23 óra és június 19 01 óra közötti időben szünetelt.

– M. János kiskunhalasi lakos Kiskunhalas, Felsőszállás területén elhelyezett méhei közül egy kaptár méhet loptott el kb. 10 ezer forint értékben.

– betört a kiskunhalasi AFESZ vágóhid füstölőjébe június 20-án virradóra és onnan parasztkolbaszt, darabolt combot loptott el kb. 10 ezer forint értékben.

Bűntető eljárás van folyamatban:

– R. Sándor kiskunhalasi lakos ellen, aki 1990. június 14-én 17 óra körüli időben Kiskunhalas Hősök terén H. Zoltán budapesti lakos által vezetett tehergépkocsi lezáratlan vezetőfülkéjéből 5400 Ft készpénzt loptott el.

– A. István kiskunmajsai lakos ellen, aki június 18-án 03 óra körüli időben az éjjel-nappal nyitva tartó üzletből 3.100 Ft értékű francia parfümöt loptott.

Halálos közlekedési baleset...
Kiskunhalas határában az 5309 számú úton 1990. június 14-én 21 óra körüli időben G. József kecseli lakos személygépkocsiját nem az útviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, kisodródott egy útkanyarban és nekiütközött B. József kiskunhalasi lakos személygépkocsijának. A baleset következtében G. József olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a kórházba szállítást követően meghalt. B. József vetlen gépkocsivezető súlyos sérüléseket szenvedett. A két személykocsiban kb. 150 ezer forint kár keletkezett.

F. B.

SAROKBA SZORÍTVA

Mit számít egy név?

Czombos Józsefné a Vízmu Vállalat dolgozója „saját jogon” kezdeményezte leszázalékolását. Talán mondanom sem kell, hogy ez nem egyszerű aktus. Nagyon sok igazolást kell beszerezni, többek között a kórház rendelőintézetétől is. Ilyenkor nem árt ha az ember lélekben felkészül a nálunk honos bürokratikus eljárás módjára. Vett is egy nagy lélegzetet Czombosné, amikor átlépte a rendelő küszöbét. A körzeti orvos beutalójával a kezében, türelmesen sort állt a kártonozó előtt, majd a laborban. Beadta a papírjait, s várt a vizeleti eredményre. Meg is kapta Gombos Józsefné néven. Szerencsére észrevette, s mivel szóvalta, áthúzták, kijavították. Irány a veradó. Papírok be, vér le. Várni. Papírok ki, de most már Czombosné is résen volt, s azonnal elolvasta. Mit ad

Isten, a papírok Csontos Józsefné nére lettek kitöltve. A felfedezés csendes öröme élté át, míg áthúzták és kijavították, s arra gondolt, nem olyan könnyű átvenni egy magyar asszonyt, ha éber. Dolga végeztével visszament a munkahelyére, s mielőtt elrakta volna ismét átrézte a papírjait. Amikor az egyiket az anyja nevével olvasta, elszakadt a cérna. Vattai Matild helyett, Káti Matildot másoltak ki a személyi igazolványából.

Nem tudta megbocsájtani, hogy mégiscsak kijátszották. Első dühében elment a rendelőintézet igazgatójához, aki rövid szövevény után távozásra kérte. Aztán eljött hozzánk és elmesélte ezt a történetet.

Mielőtt nyomdába vittem a kéziratot, kétszer is megkérdézttem jól írtam-e a nevet. Nem árt okólni.

Földi Lajos

Apróhirdetés

A Halasi Áruházban amíg a készlet tart! Mosógép 4300 forint helyett, 3950 Ft, centrifuga 3600 helyett 3270 Ft, Vénus színes tv. 39800 helyett 34800 forintért kapható!

Lapostetők szigetelését árkedvezményrel vállaljuk. Kérje árajánlatunkat. Érdeklődni: Kiskunhalas, Zsigrai J. u. 1. (Kertváros) 16 óra után.

Belvárosban 2 szobás lakást vennék, téglapépületben, esetleg garázzsal. Ajánlatokat az Éva Óra- és Ajándékoltba kérjük, Kiskunhalas, Bokányi D. u. 3.

Eladó Kiskunhalas, Széchenyi u. 47. sz. családiház. Érdeklődni a helyszínen.

Várjuk kedves ügyfeleinket az AUTO-MOTOR kereskedésben az 53-as főút városból kivezető déli szakaszán, a Szegedi úti elágazás előtt, a Baics-kereskedéssel szemben. Nyitva 8–18 óráig.

Vállalkozók! Kiskunhalason a Semmelweis téren épülő üzletek értékesítése megkezdődött. Különböző vásárlási lehetőségek, közös vállalkozások lehetségesek. Érdeklődni: Kiskunhalas, Tulipán u. 4. Telefon: (77) 22-232.

Régi helyen nemcsak régit, újat is! A Mini-bútorkereskedés értesíti vásárlóit hogy régi bútorok adásvétele mellett megkezdjük új bútorok árusítását is. Várjuk kedves vásárlóinkat, Kiskunhalas, Petőfi u. 14.

Bútorraktár mögötti részen hobbikert eladó, ugyanitt német-juhász keverék kutyát odaajándékozunk. Érdeklődni: Kulich Gy. u. 4. fszt. 3. Lindingerné.

Városközponti 72 m²-es tanácsi lakásomat kisebbre cserélném. Érdeklődni: Kiskunhalas, Eötvös u. 2. II/1. este.

Eladó Diamant kéttágyas kézikötőgép. Érdeklődni: Erdei F. tér 3. B. III/23. 17 óra után.

Eladó egy darab fehér zuhanyozó talca. Kiskunhalas, Nyúl u. 6.

Eladó Kiszalud u. 99. sz. alatti családiház. Érdeklődni: Határ u. 11/a.

Eladó másfél éves Trabant-Combi. Érdeklődni: Schönherz u. 3. fszt. 1.

Eladó 1992-re visszaigazolt Lada 1500-as kiutalás. Érdeklődni: Kiskunhalas, Kilián Gy. u. 40.

Eladó: Kiskunhalas, Kilián Gy. u. 40. sz. alatti lakóház kétszintes 100 m²-es lakrészszel, 100 m²-es műhely ipari-

árammal, telephelyengedéllyel. Irányár: 2.500.000 Ft. Beszámítók lakótelepi lakást (garázsos, telefonos, földszinti vagy első emeleti előnyben). Ugyanitt: esztérgák hiányos 500-as haránt gyalugép, marógép, 2500 mm-es hosszgylu. Valamint a Váczi-bolt mögött 300 négyzetgölg hobb vizgáz megoldható.

Eladó 2,5 szobás, 63 m²-es tehermentes, telefonos öröklakás. Érdeklődni: Kiskunhalas, Kárpát u. 3. IV/43. Kovácsné. Telefon: 21-107. 17 óra után.

Bejárónőt keresek heti három alkalomra. Kiskunhalas, Járószék u. 52.

Freddy szekrényos eladó. Érdeklődni: Kiskunhalas, Szász K. u. 3.

Eladó 2+1 félszobás lakás Kiskunhalas, Széchenyi u. 6. III/15. Érdeklődni 17 óra után.

Eladó jó állapotban lévő, tizenhárom hónapos bordó Lada Samara. Érdeklődni lehet egész nap, Kiskunhalas Brinkus L. u. 10.

Elveszett Foxi keverék kutya, betegsége miatt gyógyszerigényel. A becsületos megtalálót jutalomban részesítem. Kiskunhalas, Linhardt A. u. 2.

Július 3-án 10 órától tisztított bálásra- és farmervásár a Helyőrségi Klubban!

Eladó 2 szobás, lakótelepi lakás. Érdeklődni: Kiskunhalas, Erdei F. tér 5. B. IV/27.

Felvezünk: gépiparrónót főállásban. Jelentkezni: Kiskunhalas, Gyárfás I. u. 42.

126 Polski 0 km-es eladó. Kiskunhalas, Gerle u. 10.

A Sóstó mellett lakóház meléképülettel eladó. Érdeklődni a Tűzoltókkal szemben Pappeknál.

Eladó gázfűtéses családiház. Érdeklődni: Szép u. 13. 16 óra után.

Eladó KN-es Zasztava, Robur Avia motorral, és ház állattartásra alkalmas épületekkel. Érdeklődni: Kiskunhalas, Szilády Á. u. 58.

Eladó a Brinkus L. u. 19. sz. alatt lévő 218 négyzetgölg építési telek. Érdeklődni a szerkesztőségben, Szilády Á. u. 4. lehet.

Kiskunhalas központjában 3 szobás, kertes tanácsi lakásunkat 2 kisebbre elcserélnénk. Ajánlatokat levélben, „sürgös” jellegre a szerkesztőségbe, Szilády Á. u. 4. kérjük.

Eladó 65 m²-es 2,5 szobás öröklakás Kossuth u. 16. II/6. Érdeklődni: munkaidőben a 22-455-ös telefonon Mészárosné.

Kulturális ajánlat

Filmszínház

Június 22-én este: Aranyfű (amerikai).

23-24-én délelőtt: Véres játék (amerikai), délután: Solyomasszony (amerikai), este: Az istenek a fejükre estek II. (amerikai).

25-26-án este: Az istenek a fejükre estek II. (amerikai).

27-29-én este: Lambada, a tiltott tánc (amerikai).

30-án és július 1-én délelőtt: A légy (amerikai), délután: Micimackó (amerikai mese), este: Halálós legyver II. (amerikai).

2-án este: Halálós legyver II. (amerikai).

3-4-én este: A légy 2. (amerikai).

5-én nincs előadás!

6-án este: Nem vagyunk mi angolok (amerikai).

Végh-Kúria (Bajcsy-Zs. u.)

Dioszegi Balázs Munkácsy-díjas festőművész állandó kiállítása. Nyitva: csütörtök-péntek-szombat naponta 10-12 és 14-18 óráig.

Városi Könyvtár

Kölcsönzési idő hétfőtől-péntekig naponta 9-19 óráig, szombat 8-15 óráig.

Csipekmúzeum (Kossuth u. 39.)

Nyitva naponta 9-16 óráig.

Thorma János Múzeum

Kiállítások: Halas a kiskun mezőváros, Thorma képcsarnok. Vá-

logatás a múzeum kerámiagyűjteményéből. Udvari kiállítási szin. Nyitva: 10-18 óráig. Hétfőn zárva.

Gyűjtemények Háza (Bokányi D. u. 4.)

Kiállítások: Halasi arcok. Váci György könyvkötészeti remekművel. Csorba Tibor festményei.

Nyitva: 10-16 óráig. Hétfőn zárva.

A hétvégi illetve a 16-18 órák közötti látogatási szándékot a Thorma János Múzeumban kérjük jelezni.

Gózon István Művelődési Központ

Július 5-én 19.30 órakor: Múzeumkerti Esték. Múzeumkerti Show. Fellépnek: Pap Rita, Bodnár Attila; Rocky-Szisztem. Forgács Gábor, Koncz Gábor. Továbbá táncosok és artista szám. Zene: Nostalgia duo.

6-án 19 órakor: Forrás Új Tükör Klub találkozója.

Úttörőház

Július 3-án: Nyári műhely. Bőrözés, karkötők, kulcstartók...

Július 5-én: Nyári műhely. HEBO-gipszfigurák készítése és festése.

A fenti programokon kívül bármelyik hétköznapon bejöhetsz 9-12 és 14-17 óra között, és önállóan készíthetsz bármit.

HÍRTÜKÖR

Meghívó. Június 30-án délelőtt 10 órakor az ÁMK-ban (Kossuth u. 23.) „A talajvízszint csökkenése összefüggése az aszályjelenséggel” témában előadást tart dr. Szederkényi Tibor tanszékvezető egyetemi tanár JATE. Minden érdeklődőt vár a Városvédő Egyesület.

A fű nem nőhet az égig c. írásunkban a szerző az emberi anyagsere végtelmeként oly módon írta körül, hogy attól lehetett tartani valaki nem ismeri fel és belelép. Ezért hát magyarul is megneveztém. (A szerk.)

Fogadóórak. Dr. Horváth László országgyűlési képviselő és a Kiskunhalasi Városi Tanács értesíti a 8. sz. egyéni választókerület lakosait, hogy a képviselői fogadóórakat 1990. június 25-étől kezdődően minden szerdán 10-12 óráig tartja. A lakosság a képviselőt személyesen vagy levélben a Kiskunhalas Köztársaság u. 1. sz. (un. régi városháza épület) alatti helyiségben keresheti fel. Levélcím: 6400. Kiskunhalas, Pf. 66. Telefon: (77) 22-166/69.

A Független Kisgazda Földmunkás és Polgári Párt Kiskunhalasi Szervezete a fogadóórakat: hétfőn 16-18 óráig, csütörtökön 16-18 óráig tartja. Cím: Kiskunhalas, Köztársaság u. 1. (rég városháza épületében). Telefon: (77) 22-166/69 mellék.

Zenélő udvar a Gózon István Művelődési Központban. Július 14-én magyar népzenei est és táncház (Kontorás együttes), július 28-án latin-amerikai ritmusok (Löss Reyes együttes), augusztus 4-én zene gitárra és hatlovetű coltra (Riverside együttes), augusztus 18-án régi korok muzsikája (Renaissance Consort). Berletek és jegyek a Gózon István Művelődési Központban válthatók.

Anyakönyvi hírek

Születtek: Pálfi Arnold (Lukács Anikó) Kiskunhalas, Gémes Szabina Rozália (István Eszter) Kiskunhalas, Pető Sándor (Martonosi Ibolya) Kiskunhalas, Baliczky Vera (Sörös Klára) Kiskunhalas, Aczél Renáta (Mészáros Edit) Melykút, Fekete Bianka (Kuklis Erzsébet) Kunfehértó, Vörös Matild (Gergics Klára) Kiskunhalas, Kiri Attila (Krisztin Gyöngyi) Tompa, Nagy Nikolett (Simon Agnes) Jánoshalma, Flaisz János (Bartek Zsuzsanna) Kiskunhalas, Suba Szabolcs (Juhos Gyöngyi) Jánoshalma, Krammer Szandra (Tandari Eva)

Kiskunhalas, Rácz Patrik (Hatházi Elza Irén) Kiskunhalas, Szőke Daniel (Gazdag Gyöngyi) Kiskunhalas, Farkas Zsolt (Dobó Erika) Kisszállás, Illés Roland (Domokos Teréz) Tompa, Gál Péter (Horváth Erzsébet) Tompa.

Házasságok kötöttek: Tóth Tibor és Horváth Ibolya, Börcsök Zsolt és Ábrahám-Furus Edit.

Meghaltak: Tuba Sándorné Papp Jolán Kiskunhalas, Süli Józsefné Gazdag Ilona Zsana, Ábrahám Mihályné Gráfi Piroska Balotaszállás, Mészáros Lászlóné Ván Judit Kiskunhalas, Sörös Sándorné Pap Etelka Pirtó.

Másfél naponként egy baleset

Figyelemfelhívás, továbbképzés, tolerancia, fegyelmelés, szankcionálás, presszió – csak úgy röpködtek a kifejezések, a javaslatok, a Közlekedésbiztonsági Tanács (KBT) elnökségi ülésén június 19-én. (Jól tudjuk, hogy a gondokat csak a rendőrség nem tudja megoldani, azonban közös összefogással egymás iránti türelemmel és figyelmességgel lehet előrelépést remélni. Többi között ez volt Kastyák János rendőrnagy a KBT elnökének véleménye is, amikor megnyitójában kiemelte eddig 104 baleset volt a működési területükön ezévből eddig, ebből 6 halálos. A helyzet kezd kritikussá válni.

Harkai István, az elemző-értékelő bizottság titkára részletezte a statisztikai adatokat, amelyekből kiemelkedik – a tavalyi azonos időszakhoz viszonyítva – a személy és tehergépkocsi által okozott balesetek növekedése: 30-ról

48-ra, valamint a gyorsjáratú 16-ról 20-ra, de az ittasság is többször játszott szerepet a balesetek bekövetkezésében. Legtöbb balesetet a 19–30 év közöttiek okozták azzal, hogy általában túlértékelik képességeiket. A helyszíneket tekintve magasan vezet az 53-as főút és környéke.

A riasztó adatok hallatán felmerül a kérdés: mi hát a megoldás? A hozzászólók már-már országos méretekben gondolkodva tették meg a szinte kivitelezhetetlen javaslatokat. Talán Kastyák őrnagy tapintott a lényegre, amikor azt mondta, ha mindenki megtenné a dolgát ott ahol van, és ahol kell, akkor nem kellene a KBT hivatalpótló tevékenysége, természetesen hasznosságát nem vitatva. Nem várható el a rendőrségtől, hogy felvállalja a szülő szerepét, az embereket kell rádobbnenteni – különböző eszközökkel – a normális viselkedésre.

Ne az önkormányzatra várjunk, intézkedjünk addig is! Hogy kijelentése nem pusztába kiáltott szó, arra jó bizonyíték hogy a kapitányság a tettek mezejére lépett. Figyelemfelhívó szórólapokat készítettek, a közeljövő közlekedési akcióiba már több videó-kamerát is bevetnek.

Halasi trafipax kocsi beszerzését is tervezik. (Most általában a bajaiak mérnek). Új rendszerű járőrtevékenység indul be a nyárfolyamán, 8 ezerről 13 ezerre emelik a negyedévi kilométerkeretet.

Azt akarják, hogy a rendőr minél több helyen tűnjön fel, mutassa magát, ha kell intézkedjék a lakosság nyugalma érdekében.

Lapzártakor kaptuk a hírt, hogy megkezdte munkáját a rendőrség gyakorlata idehelyezett csoportja.

Reméljük nem hasztalanul...

Ferincz János

Melyiknek higgyen a szomszjas magyar

„SZEDD MAGAD”

gyümölcszedési akció

A Kiskunhalasi Á. G. Tajói kerületében június 30-án 7–16 óráig, július 1-én 7–12 óráig cigány és pándi meggyet szedhet 12 Ft/kg-os egységáron.

Július 7-től kajszi-barack szedés is lesz!

Gold Star termékek meg-hökkentően olcsó áron!

HIFI-VIDEÓ-COMPUTER
MEGRENDELÉSRE

IBM PC/XT, AT IBM-kompatibilis gépek, monitorok, floppy DRIVE-ok nyomtatók

Cím: Tompa, Beloiannisz tér 4.
(a templom mellett)

Illusztráció a fenti témához. Mindkét kép az elmúlt hét „terméke”. A baloldali kép az 53-as főút-bajai út kereszteződésében, a jobboldali a Köztársaság–Kossuth u. kereszteződésében készült.

Vállalkozók figyelem!

INNOV – TECHNIK Kft.

az épülő, Kiskunhalas, Malom sori szolgáltató telephelyén, mely „Raktárház és üzemanyagtöltő állomást” is magában foglal pavilon sor – snack bár – autókutatási üzlet üzemeltetésére vállalkozókat keres.

Ingények bejelentése: (77) 22-766-os telefonon. Kiskunhalas, Tolbucsin u. 9. Szrenkó József építészvezetőnél, illetve a helyszínen.

A Kiskunhalasi Állami Gazdaság Ipari Főágazata

felvételt hirdet

az alábbi munkakörök betöltésére:

- lakatos
- faipari gépkezelő
- faipari segéd munkás
- kőműves
- ács-állványozó
- építőipari gépkezelő
- szórófestő
- valamint könnyű fizikai munkára nőket is.

Jelentkezés és részletes felvilágosítás: Kiskunhalas, Majsa út 18. Telefon: 22-344/14.

Fektesse pénzt értékálló ingatlanba!

- mindenféle ingatlan vétel-eltérő, kereskedelmi közvetítés
- értékbécselés, szaktanácsadás
- telekalakítások, teljes ügyintézés
- albérlésközvetítés
- cserék bonyolítása, stb.

Mindehhez tökéletes partner a

TERRA

Ingatlanforgalmazó és Közvetítő KFT

Kiskunhalas, Köztársaság u. 1. Tel.: (77) 22-166/67-es mellék

FESTÉK SZAKÜZLET

A KERTVÁROSBAN

Pálma tér 1., a Kertvárosi ABC után.

- Festékek széles választéka lakására, autójára, kis és nagy tételben.
- Tapéták reklámáron!
- Háztartási cikkek
- Festő és tapétázó kellékek.

- INGYENES SZAKTANÁCSADÁS
- LAKÁSTERVE ALAPJÁN ANYAGSZÜKSÉGLET SZÁMÍTÁS
- ELŐZETES MEGRENDELÉS ESETÉN ÁRKEDVEZMÉNY

Iparosok, vállalkozók figyelem!
Ha nálam rendelnek, kedvezményben részesülnek!
Nyitvatartási időn kívül is bármikor rendelkezésükre állok!

A Kiskunhalasi Állami Gazdaság

gazdálkodásában szükséges pénzeszközök bővítése érdekében 1990. évben

5 millió forint névértékű vagyonjegyet

bocsát ki.

A vagyonjegy birtokosának a gazdaság az általa elért adózott eredmény mértékéig évente osztalékot fizet.

A részletes szabályzatról és a jegyzés feltételeiről felvilágosítást ad Bács György osztályvezető a (77) 22-444-es telefonon, vagy személyesen a gazdaság központjában, Kiskunhalas, Szilády Á. u. 5–7.

Mátyás Téka

Videófilm kölcsönző

Kedvezményekkel, kiváló filmekkel továbbra is várja kölcsönzőit Kiskunhalas, Mátyás tér 5. sz. alatt.

Összefogással

Hatszázhetven gyerek és egy teljes tanterület hálás az ÁFÉSZ-nak, a Levi's-nek, a Kereskedelmi és Hitelbanknak, a Megyei Diáksport Tanácsnak, a Megyei Szabadidős Sportszövetségnek és a Szülői Munkaközösségnek. Ők tették ugyanis lehetővé az iskola, a diáksport egyesület forrásait kiegészítve, hogy elkészüljön az a kisméretű aszfaltos kézilabda és teniszpálya, amelyről segítségük nélkül még csak álmodni sem mertek. Előzőekkel még nem teljes a felsorolás, hiszen az anyagi támogatáson túl „természetbeni” juttatásban is részesültek. A Garbai Ipari Szakmunkásképző Intézetben tanulók a pályafestést végezték el, a Vörös Szikra Mg. Tsz. 1-es számú Autóvillamosági üzeme a védőhálót készítette.

V. K.

Velem történt...!

Az új református temető előtt június 21-én 17–18 óra között rendőrség igazoltatott. Amikor megálltam, egy mosolygós rendőr udvariasan köszönt és megkért az okmányaim felmutatására.

Az egész pár perc alatt lezajlott. Semmiféle a múltban tapasztalt packázás. Mit mondjak, jóézés fogott el. Csak akkor lepődtem meg, amikor jegyzetelni kezdett és felírta adataimat, rendszámomat. Kérdésemre a

fenti udvariassággal nyugtatott, hogy ők így számolnak el a szolgálat alatt végzett munkával. Hát mit ne mondjak... a lelkesedésem egy kissé alábbhagyott.

A városi kapitány úr kérdésemre megnyugtatóan, hogy valóban csupán erről van szó. Sőt az az előnye is van, ha valami „eset” történik az igazoltatás idejéhez közeli időben azon a szakaszon, az esetleges tanúkat így könnyebb megtalálni. Együttal elmondta, hogy a várható raziákkal kapcsolatban szeretné megnyugtatóan a lakosságot, hogy senkit nem fognak többször zaklatni, ha egyszer már igazoltatták. Ugyanis az első alkalommal kap egy igazolást amit később csak fel kell mutatni és azonnal mehet tovább.

Valami elindult, megmozdult, csak az a sok irka-firka. Már megint egy olyan érzést kiváltó intézkedés, hogy tudni akarják valahol, mikor merre jártam.

Azért legyünk türelmesek, segítsünk mi is, hátha csak időleges dologról van szó. A rendőrség is keresi önmagát.

N. L.

SBD VIDEOCENTER

23–40 forintos mozi az egész családnak!

Pálma tér 2., a Kertvárosi ABC után

Vállalkozók, kereskedők figyelem!

A Kiskunhalas és Vidéke ÁFÉSZ vállalkozóknak

bérbeadja a KISKUN ÁRUHÁZ (Lenin tér 5.)

emeletén kialakításra kerülő üzleteit. (5–25 négyzetméterig).

Érdeklődni és jelentkezni az ÁFÉSZ központjában Köztársaság u. 7. Telefon: 22-056. Szőke István főosztályvezetőnél lehet.

Regél a halasi Szilády Áron utca

A török hódoltság ideje alatt – a régi település Halas városa – már másodízben pusztult el 1596-ban. Ezt követően kb. 30 éven át nem létezett a város. Az új – főleg Baranyából származó – telepések 1626 körül választják ki és szállják meg Halas város új területét, a mai Garigai tér és az ahhoz csatlakozó úttorkolatok, utak mentén. A betelepült terület egyre növekedett. Ennek határain belül alakul ki a fokozatosan növekedő hossza – 1783-ra csaknem teljesen – a mai Szilády Áron utcának.

Szilády Benjamin céhbéli szabómester – Szilády Áron nagypapja – 1800 április 28-án vétezt be lakosnak azzal a feltétellel, hogy „csak mesterségét folytassa, de külső gazdaságot nem folytathat, birkát nem tarthat”.

Családi hagyomány szerint már az ő tulajdona volt a mai Szilády Áron utca 3. sz. alatti un. Szilády-Ház. Szilády Benjamin fia: László. Ő már Halason született 1819. április 12-én (meghalt, mint halasi ref. lelkész Halason 1862. június 7-én.)

Felesége: Magyar Zsófia volt. Házasságukból született elsőszülöttként Szilády Áron 1837. november 3-án Ságváron, de már 1848-ban – ekkor választják meg Halason apját református lelkésznek – a család, így ő is Halasra kerül.

Szilády László 1824. november 7-én, Szilády Áron 1848-ban – a halasi iskolában, a mai gimnázium elődjében – szubsibálnak. Az iskola helye, épülete a mai Szilády Áron u. 2. sz. alatti általános iskola. Szilády Áron itt végezte az „iskola” – akkor itt fennálló – hat osztályát.

A mai Szilády Áron utcát 1770 táján a nép Nagykút utcának nevezte. Ott volt ugyanis a város nagyméretű ivóvízes kútja. Az 1783-as térképen is jelezve van (a mai Május 1. tér déli-keleti sarkán, a Hősök szobrától délre, a Szász Károly utca mellett északra). Lehet, hogy – az akkori szokás szerint – fából épült ez a kút, és később építették át téglából. Ezt a szép, épen maradt téglakutat pár évvel előbb betörték és jelenleg járda van felette. Díszes kerítéssel, stb. ellátva idegenforgalmi látványosság lehetne, mint valami, ami Halas múltjából megmaradt.

Az 1800-as évek második felében térképen Fő utcaként, de a nép nyelvén Úri utca elnevezéssel is előfordul. A posta sürgetésére történt 1898. évi utca elnevezése ekkor a Fő utca elnevezés megmaradt.

Az első világháború kezdetén, 1914. szeptemberében I. Ferenc József utca nevet kapta. Azonban az utcanevelő táblákat nem készítették el, illetve nem került kifüggesztésre. (Ugyanígy sorsra jutott, az ugyanakkor Vilmos császár útra átkeresztelt Fő utca déli – a katolikus parochiáig terjedő – szakasza is.)

A Tanácsköztársaság idején – 1919-ben a Fő utca északi és déli szakasza egyaránt Lenin utca elnevezést kapta. Az utcanevelő táblák ekkor sem kerültek kivételre, illetve kifüggesztésre. Az elnevezés felújítása 1945-ben, de azóta sem került fel. De egyik teret Lenin térnek nevezték el.

1919. augusztusában „visszaállították” az utca háború előtti nevét a Fő utca elnevezést.

Szilády Áron halála évében (1922-ben) a Fő utca északi szakaszát Szilády Áron utcának nevezték el a város képviselő-testülete.

Szilády Áron emlékének megörökítésére szobor felállítását is elhatározta a város képviselő-testülete. A szobrot Szentgyörgyi István szobrászművész készítette el. Már előzőleg ő alkotta az 1914–1918-as háború, halasi hősi halottainak emlékművét is.

A Szilády Áron szobor helye először a gimnázium bejárata elé, majd „végső” helyéül az elbontandó mázsaház területe (ma: a Lenin tér keleti terület-sávjá volt kijelölve. Végül – ideiglenes szándékkal – a Kossuth utcai (Ma: 13. házszám alatti) Kristóf-féle ház előtt került felállításra. Innen – pár évvel ezelőtt – a Magyar Nemzeti Bank (Szilády Áron utca 1. sz. alatti) épületének nyugati homlokzata elé került áthelyezésre és ott van ma is.

Hogy erre az áthelyezésre miért került sor? Csak a „hatóság” a megmondhatója! Vagy már az sem... (Zöldeség áruda-bódé került a szobor helyére szép számú göngyöleg ládáival

együtt... De pár éve mindez szintén megszűnt.

Most autók számára „nem fizető” parkolóhely. Öntudatlan volt a „hatóság” intézkedése, de talán éppen ezért helyesnek bizonyult, mert Szilády Áron szobra így, csupa véletlenségből az ősi Szilády-Ház (Szilády Áron u. 3. sz. alatti ház déli oldala elé került, tehát „haza érkezett”. De már híre van, hogy a „mindent ami múlt, eldözeroni mozgalom” rávetette már a szemét az ősi Szilády-Házra is...

A „halasi iskola” később „halasi lyceum” utóda a gimnázium – apáról és fiáról (Szilády Lászlóról és Szilády Áronról) – „Szilády reál-gimnázium”, majd évek múlva a Szilády Áron Gimnázium nevet kapta.

Szilády Áron emléket nagyon igazán – egy hosszúra nyúlt és a munkához mindig hű élet – szinte áttekinthetetlen értékű és mennyiségű eredményei, művei őrzik.

50 éves akadémiai tagságakor így emlékezik meg a helyi lapok egyike: „... volt idő, nem is olyan régen, mikor (Halasnak) egyedül kiviteli cikke Szilády Áron tudománya volt... külföldön is emlegettek bennünket miatta... megköszönjük neki ezt a fényt, ami munkássága nyomán reánk is esett.

Szilády Áron erkölcsi, sokszor anyagi támogatásával is sok-sok diák, de tanár is jutott előre az életben. Akiben megcsillant a tehetség és különösen, ha szegény is volt, azt pártfogásába vette.

Ideje alatt diákoskodtak vagy tanárkodtak Halason azok – tizenketten – akik eljutottak a Magyar Tudományos Akadémiai tagságig. Volt rövid időszak, amikor ezek közül került ki – az ország akkor még három Tudomány Egyetem rektora! (Azóta Halasról nem jutott a Magyar Tudományos Akadémiai tagságig vagy rektorságig senki!)

Ezeknek az élete, a tudományos tevékenysége és munkája szintén hozzátartoznak a Szilády Áronra való megemlékezéshez, őrzik az ő emlékét.

Szilády Áron emléket őrzik: az a Stepanek Ernő főgimn. tanár és festőművész által készített, jól sikerült, kitűnő festmény is, amely a református paplakban látható.

A gimnázium előcsarnokában vörösrézbe készített dombormúról tekint reánk Szilády Áron. Ez a dombormű az előbb említett „Stepanek Ernő által készített festmény alapján” készült.

Sportban elért eredmények jutalmazására 1978-ban alapították a „Szilády-kupát”.

A Szilády Galéria is az ő nevére emlékeztet. A Nemzeti Paraszti Párt halasi szervezetében „Szilády Áron Köre” alakult 1946-ban működéséből. De csak rövid ideig működött.

Szilády Áron élete a tudomány, a köz javára való munkásságával telt el. Vagyont nem szerzett. Az ősi (ma: Szilády Áron u. 3. sz. alatti) ház nagypapjáról maradt rá. 1906-ban eladta. A „pap-kert” a Széchenyi utcában, és a pirtói ingatlan (egykoron delizsánsz – posta járat állomása, a pirtói csárda, a pirtói állat-vásárok színhelye) 1917-ben eladásra került, az árát elvitte a devalváció. Apja szerzeményei voltak, onnak származtak rá. Hagyatékát a 10 ezer kötetes nagyrétkü könyvtára és a kéziratára képezte. Ezeket – Halas városának könyvműsége folytán – Kecskemét városa vette meg 20 hold földnek az árán. A kéziratokból annyi maradt Halason, amennyit az örökös jóvoltából, egyik halasi hentesmester vett meg hús csomagolás céljára!... És volt, aki megkérdezte Szilády Áront – mit csinált életében? „Végig csináltam a „Póka-pert”. (A gimnázium közbirakosságának alapítványért folyó per volt ez!) Évtizedeken át tartott. Ennyi időn keresztül tékoztak törpe ellenfelei – a magyarság számára adott ennek a kivételesen nagy embernek az agyvelejét, az idegzetét, türelmét, az életét!

Az utcanév, a gimnázium neve, munkái, művészeti emlékek, nagy emberek, ezek munkái és eredményei a könyvtárakban és levéltárakban emlékeztetnek Szilády Áronra.

És figyelmeztetnek, hogyan kellene szolgálni egységesen az emberiség, a magyar haza és nép, benne Halas jelenét, jövőjét...

Nagy Szeder István

A magyar hősök emlékműve

Az első világháború vérszesztés-listáján, az országok között – 600 ezer hősi halottjával – Magyarország az első helyen áll. (1938. évi adat!)

Halasról 1916. év elejéig kb. 7000 férfi vonult be a 30. népfőlkö gyalogezred, a 30. gyalogezred, a 38. gyalogezred, a 69. gyalogezred, az 1. honvéd gyalogezred és a 9. huszárezred kötelékébe. (1938. évi kimutatás adatai).

Akik a harctéren elestek vagy a kórházban fejezték be életüket, azokról a katonai parancsnokság értesítette a Vöröskereszt Egyesületet és a Belügyminisztériumot. Az utóbbi megkereste az illetékes anyakönyvi hivatalt a hősi halál bejegyzése végett. Az anyakönyv csak az így bejegyzetteket ismerte el hősi halottnak.

Ilyen hivatalos úton, a fennálló körülmények folytán, a csekély számú hősi halott került anyakönyvi bejegyzésre. A háború befejezését követően, még hosszú éveken át történtek bejegyzések, főleg holttanulmányi eljárások lefolytatása eredményeként. Nem egy esetben előfordult, hogy az anyakönyvileg hősi halottnak bejegyzett személy él, de neve ma is ott van a hősök emlékművén – bevéve!

A Budapesti Nemzeti Kaszinó 1920. október 5-én elsőként örökölte meg 16 hősi halottjának emlékét – márványtáblán.

A halasi gimnázium felső osztályába járói közül jelentékeny számban kerültek behívásra. A közülük hősi halált haltakat már 1917-ben kezdték összeírni. Számuk 1921. szeptemberéig 58-ra növekedett. A gimnázium kiváló festőművész-tanára Stepanek Ernő – méltó emléktáblát tervezett emlékü megörökítésére. A kivitelezést Seenger Béla budapesti kőfaragó eszközölte.

Az emlékművet a gimnázium előcsarnokában leplezték le 1921. szeptember 11-én, öregdiákok találkozójaival egybekötött, a szívek mélyéről fakadó, felejthetetlen ünnepség keretében. Az öregdiákok találkozója, az egész ünnepséget, a tanári bevonulási felmentést soha igénybe nem vevő, a háború egész négy esztendejét a montenegrói, az olaszpokol isonzoí frontjait végig küzdő-szenvedő, a diákság odaadó szerelme: Nagy Kálózi Sándor tornatanár rendezte, volt képes összehozni. Az akkori Bocskai sapkás kis-diákok, majd későbbi a világ minden tájáról szétszórt öregdiákok, ha csak lélekben tehetik is meg – tisztelegnek a fiatal, életüket feláldozó diák-hősök emléke előtt, de számukra lehetetlen ugyanakkor nem emlékezniük: Nagy Kálózi Sándor tanár úra... Stepanek Ernő tanár úra...

A következő, az izraelita hősi emlékmű leleplezésére 1926. május 20-án került sor. Az izraelita templom bejáratánál elhelyezett emléktábla 21 hősi halottat emlékeztet.

Pusztai iskolánál is állítottak hősi emlékművet: a Zsanai II. iskolánál 1927., a Balota I. iskolánál 1935., a Tajói iskolánál 1939. évben.

Országsszerte egymásután leplezték le a hősi emlékműveket. De ezzel Halas egyre késett. Annak dacára, hogy erre névze Vaszielovits Fedor ezredes már 1921. áprilisában tett javaslatot. A késlekedés nyilvánvaló oka az volt, hogy a hősi halottak névjegyzékének összeállítása nagyon vontatottan haladhatott csak – mert a fennforgó akadályozó tényezők, a múlt évek az adatok gyűjtését egyre nehezebbé tették. A névjegyzék összeállítása még ma sem mondható megnyugtatóan befejezettnek.

A Halason felállítandó Hősi-emlékmű tervezésével megbízott Szentgyörgyi István szobrászművész – tervével 1924. februárjára elkészült. Ez a terv még csak – az addig ismeretes kb. 400 hősi halott névvel számol, mint olyannal, amelynek elhelyezéséről, illetve bevézéséről gondoskodni kell, és pedig a tervezett szobor posztamensének négy oldalán elhelyezve.

Az emlékmű elkészültkor azaz az 1926. június 13-án megtörtént felavatásakor – a korabeli sajtó – már 746 hősi halott „aranybetűkkel” írt nevét említi – névsorba szedve úgy, amely rendben a terv-szerint bevézésre kellett kerülnie – a szobor posztamensének négy, az északi obeliszk négy és a délről esően elhelyezett obeliszk négy oldalán. A sajtóban így, ilyen rendben közölt névjegyzék – utólag utánolvasva nem 746, hanem helyesen 759 nevet foglal magába.

A szobor posztamensének nyugati oldalára tervezett és 2x24 azaz 48 nevet magába foglaló márványtábla, kétséget kizáróan már a leleplezéskor sem volt meg. Ez a helyszínen is megállapítható volt. Tehát a leleplezéstől 1988-ig az emlékmű 711 hősi halott nevét tüntette fel.

Az előbb említett betervezett, de ismeretlen okból hiányzóként maradt márványtábla így nem is pusztulhatott el a második világháború front átvonulásai következtében, mint ahogyan azt az egyes – „nem létezett tények felfedezésére hajlamos” helytörténészek – állítják.

A szobor posztamensének nyugatra néző oldalán 1926-ban elő volt készítve, az oda tervezett márványtábla helye (mélyedése). A márványtábla – bevéve rajta az 1926-ban oda tervezett, 2x24 azaz 48 halott neve – utólag 1988-ban elkészült és elhelyeztetett. Hatvankettő év múltával... Közönet illeti azokat, akik ezt kiharcolták!... Így most már a halasi hősök emlékműve – az 1926. évben tervbe vett – 759 hősi halott nevét tünteti fel.

Az 1914–1918-as világháború Halas hősi halottainak létszáma továbbra sem volt végelegesnek mondható. A helyi sajtó közleménye 1929. június 15-én: összeállították a halasi hősök tökéletes galériáját a hősök száma ezerhárom, az árvák száma hétszáznegyven.

De még 1934. március 3-án is ezt olvashatjuk a helyi lapban: Megjelent Halas város hősi halottainak hiteles galériája. Pontos és megnyugtató számot eddig még nem tudott senki. Most hiteles kimutatást sikerült elkészíteni. Halasról a hősi halottak száma 1010.

Ezek közül: 9 esetben 3 testvér, 75 esetben 2 testvér, 1 esetben 4 testvér, 2 esetben apa és fia esett el.

Az elesettek között a legidősebb 1862-ben született. Foglalkozás szerint elesett: 30 hivatalnok, 21 kereskedő, 12 iparos, 839 gazda és földművelő.

Halas lakosainak száma a háború alatt kb. 28 ezer volt. Ennyi lakosú lakott-hely alig akad, amelynek ennyi hősi halottja volna.

A Hősök emlékműve vonatkozóan a városi levéltárban már semmi sem található meg. Kizárólag a helyi sajtó szolgáltat forrás anyagot. Így a tervező szobrászművész díjazását illetően is. Az 1924. februári megbízatáskor 100 ezer korona, majd 1924. májusában 8 ezer aranykorona (azaz 150 millió korona) a díjazása.

A Hősök emlékműve tervezője Szentgyörgyi István szobrászművész, a budapesti Képzőművészeti Iskola tanára, aki született Bégaszentgyörgyön és meghalt Budapesten, 1938. szeptember 28-án, 57 éves korában. Tervezője – többek között – a kiskőrösi új Petőfi szobornak, a budapesti Szabadság téri „Dél” szobornak a Hősök emlékművének kivitelezője Seenger Béla budapesti kőfaragómester volt.

Az emlékmű szobor része hadiözvegyet ábrázol, aki maga előtt vezeti hadiárváját. A posztamens előfőlkjén a felirat: „A hazaért elesett hőseink emlékére 1914–1918” és „az nem lehet, hogy annyi szív hiába oltotta vért...”

Csorba Tibor joggal kifogásolja útmutatójában, hogy nincs bevézés alá a költő-fejedelem neve: Vörösmarty Mihály.

1945-ben a Nemzeti Bizottság elhatározta a magyar hősi emlékmű elbontását, hogy ily módon biztosítson helyet az orosz emlékmű felállítására. Ezt az egyhangúlag hozott határozatot Ván Benjaminszki sikerkült megváltoztatni, azaz a „javaslatával”, hogy helyezzék az orosz emlékművet a város leendő legfőbb terére – oda, ahol ma is áll, mert az méltóbb hely annak a részére.

Az észak felőli obeliszk – déli homlokfőlkjén van bevéve és ott olvasható, a későbbi háborúkkal kapcsolatban a következő szöveg: Az elrabolt országrészek visszaszerzésénél hősi halált haltak 1939. évben: Zilah István, Vékei Balázs. – 1940. évben: Pető Jenő, Kosár Antal, Fehérházi József, Rozsnyai Ferenc, Mesterházy Ámbur.

A magyar hősök emlékművénel a hosszú évtizedek alatt, sok és sokféle emlékezés, gyűlekezés, tüntetés zajlott le. A II. világháború végén, Halas területén hősi halált halt magyar katonákat – szétszórtan fellelhető, ideiglenes sírjaikból kihantolva, összegyűjtve – itt ravatalozták fel és búcsúztatták el gyászünneppel, mielőtt eltemették őket a katolikus temetőben létesült hősök temetőjében. Ott nyugszanak gondozatlan sírjaikban...

Az 1914–1918. évi világháború hősi halottjai emlékének ébren tartása érdekében sok minden történt, létesült. – 1944. előtt! De akkor is elmulasztott maradt azoknak a hősi halottaknak a megörökítése – a már meglévő Hősi emlékművel kapcsolatban – akiknek a hősi halott mi voltuk utólag 1926–1932. években nyert hivatalos megállapítást. Számuk 251, ami az 1934. évi végső megállapítás szerint 1010 hősi halott. 25%-ának az emlékműre felvett 759 név 33%-ának felel meg. Remény sem igen lehet e mulasztás helyrehozatalára – a városi levéltár okatlan kiselejtezése folytán. A 251 hősi halottnak a neve sem maradt fenn...

Nem igen lesz, lehet más sorsot jóslni a II. világháború hőseinek se... Legalábbis túlnyomó többségének...

Nagy Szeder István